

Referaten

Rubriek 2. Houtteelt (Bosbouw)

232.31 *Larix decidua*

Untersuchungen über das Fruchten der europäischen Lärche. H. Messer. Allg. F. und J. Zt. 127 (1) 1956 (8—16). — In 1951 werden van een 115-jarige Schlitzer opstand tweede boniteit, bij een matig oogstjaar, per ha 650 kg kegels van 20% vochtgehalte gewonnen, hetgeen voor een volmastjaar neerkomt op 2150 kg. Messer berekent op grond van een dergelijke hoge produktie, een equivalent gemis aan houtproduktie van bijna 3.6 m³ per ha. Hij meent, dat de Europese lariks van alpine herkomst in één decennium 2 volmastjaren, één middelmatig vruchtbaar jaar en drie weinig zaadproducerende jaren heeft en dus 4 misoogsten. In een bedrijfsperiode van 10 jaren bereikt hij op grond daarvan een aanwasverlies van 10 m³ totaal.

50 kg kegels (vochtgehalte 20%) gaven in 1951 4 kg zaad; per ha 30 kg kiembaar. In een volmastjaar bereikt men een oogst van 100 kg goed kleembaar zaad per ha, hetgeen dan vrijwel gelijk zou staan met een fijnsparzaadopbrengst van een overeenkomstige opstand.

Op grond van de hogere zaadopbrengst ten opzichte van die bij Sudeten-lariks, concludeert hij tot de alpine herkomst van de Schlitzer lariks, daar hij hierin een genotypisch verschil ziet (een Sudetenlariksoogst bedraagt volgens hem maar 50—65% van die der alpine rassen en komt ook minder vaak terug), ofschoon hij grote wisselingen in opbrengst vaststelt in verschillende opstanden. Zo vond hij bij stammen van de derde kroonklasse een dubbel zo hoge opbrengst als die bij stammen van de eerste kroonklasse. De beste zaden zouden in het algemeen meer onderin de kroon worden aangetroffen.

Schoning van het Europese larikszaad is, zoals bekend, zeer moeilijk. Niet alleen al doordat de kegels dienen te worden gekneusd om het zaad vrij te krijgen (Japanse lariks-kegels kunnen gewoon als dennenkegels worden geëest; Europese kunnen met intermitterend vochtig en droog ook wel tot het vrij laten van het zaad worden gedwongen, ref.) en doordat er daardoor veel houtdeeltjes van de grootte van het zaad blijven zitten (ook dode kortloten, ref.), maar ook doordat de zwaarte van volle en loze zaden elkander in gewicht overlappen.

Het vochtgehalte van de kegels ligt hoger dan die van het zaad in de kegel; in lucht-droge toestand 7% verschil. Voor het bewaren van het vrije zaad zou een vochtgehalte van 5% waarschijnlijk optimaal zijn en niet, zoals doorgaans wordt aangenomen een van 6 à 7%.
F. B.

266 (493)

De l'utilité, en Campine, de rideaux-abris contre le vent. A. Bodeux. Bull. S. R. F. Belg. 63 (11), 1956 (463—476).

De wind is een element, dat vaak wordt miskend met uitzondering misschien van de dagen na een windhoos. Toch is de invloed van de wind op de vegetatie zeer groot. De wind neemt kleine deeltjes kwarts en kiezel mee, die de planten beschadigen, soms ze zelfs vernielen en zeker hun groei verminderen. Ook de assimilatie wordt verminderd bij sterke wind. De planten sluiten hun huidmondjes en hierdoor vermindert eveneens de groei. In de Belgische Kempen gaat de industrialisatie steeds voort, waardoor ook de bevolking aanzienlijk toeneemt. De beboste gronden zijn hierdoor in oppervlakte zeer sterk afgenomen en dit mist zijn invloed niet op de landbouwgronden. Het is daarom noodzakelijk deze landbouwgronden te beschermen.

Het is duidelijk, dat windschermen de snelheid van de wind verminderen en derhalve een gunstige invloed hebben op de groei van de gewassen. In de Belgische Kempen is de noordoosten- en oostenwind in het voorjaar het belangrijkste. Gedurende de rest van het jaar is de zuidwestenwind en de westenwind overheersend. Vooral de voorjaarswinden zijn gevaarlijk. De ideale ligging van de schermen is derhalve van zuidoost naar noordwest of zuid-noord.

Voor de droge gronden in de Kempen kan men bij de schermen gebruik maken van

een boombeplanting van wintereik, ruwe berk, esp, kleinbladige linde, groveden en Corsicaanse den. De struikbeplanting kan bestaan uit wintereik, acacia, ruwe berk en troskers. Op minder droge gronden kunnen we gebruik maken van zomereik, ruwe berk, kleinbladige linde, es, groveden, Corsicaanse den en eventueel fijnspar voor de boombeplanting, terwijl we als struiken kunnen denken aan zomereik, ruwe berk, lijsterbes en troskers.

Daarentegen verdient het aanbeveling op vochtige gronden een dubbele of driedubbele rij van populieren te gebruiken en als struiken zomereik, es, zachte berk, lijsterbes, iets els, vuilboom en wilg. Op vochtige gronden met stilstaand water kunnen we als bomen denken aan zwarte els en zachte berk en voor de struikbeplanting aan zwarte els, vuilboom en gagel.

A. S.

266 (492.7)

Ervaringen met windschermen in het noorden van het land. H. P. Dijksterhuis. De Fruitteelt. 46 (42) 1956 (979—981).

De Italiaanse populier heeft in het algemeen niet voldaan o.a. vanwege schade door woelratten, roest en vorst; bij goede verzorging is hij echter niet zonder meer te verwerpen. Zwarte els voldoet goed als onderscherm of voor kleinfruit. De Canada meer op enige afstand langs de wegen (is gauw teveel wortelconcurrent). Wilg heeft te klein blad en last van *Cossus*. — Combinatie goed mogelijk, vooral goed It. populier met wilg.

Het windscherm te planten 1—2 jaren voor de aanleg van de fruittuin. Moet regelmatig worden verzorgd door snoei en ziektebestrijding, alsmede grondbewerking en bemesting.

F. B.

Rubriek 5. Houtmeekunde; aanwas; ontwikkeling en structuur van opstanden; taxatie; kartering

524.315

Le mouvement forestier à l'étranger. Les tarifs de cubage récents. J. Pardé. Revue forestière française. 8 (2), 1956 (108—114).

In Frankrijk heerst wel eens de mening, dat de inhoudstabellen, zoals men die in dat land kent, in het buitenland weinig worden gebezigd. Dit is echter onjuist. In verschillende landen buiten Frankrijk zijn in de laatste jaren inhoudstabellen ontworpen en de vervaardiging van deze tabellen geschiedde vaak op zeer moderne wijze. Het artikel geeft een overzicht van de vorderingen, die op dit gebied in Italië, Zwitserland, Groot-Brittannië, Duitsland en Nederland zijn gemaakt.

De nieuwe Italiaanse tabellen en de Zwitserse tabel voor de lariks van Badoux vertonen veel overeenkomst met het werk, dat in Frankrijk is gedaan. Voor Groot-Brittannië heeft Hummel voor alle coniferen tezamen standaardtabellen samengesteld, die dus de inhoud weergeven, als de diameter op borsthoogte van een boom bekend is. Deze onderzoeker geeft 51 van deze tabellen. Voor het praktische gebruik van de tabellen komt men in Engeland een twintigtal bomen van een bepaalde opstand en aan de hand van de nauwkeurige resultaten van de opmeting van deze stammen vindt men, welke standaardtabel voor de bepaalde opstand het best past.

In Duitsland kent men het werk van von Laer en Spiecker, dat voor elke houtsoort afzonderlijk standaardtabellen geeft, die de inhoud weergeven, als de diameter op borsthoogte bekend is. Een hulptabel doet dienst om te vinden, welke standaardtabel voor een bepaalde opstand het best voldoet. Naast de inhouden hebben deze schrijvers ook tabellen voor de vormhoogte ontworpen. Ook kent men in Duitsland de tabellen van Krenn, die veel overeenkomst met de genoemde tabellen vertonen en door de indeling een snelle berekening mogelijk maken.

In Nederland kent men voor de groveden de standaardtabellen van Stoffels. Deze onderzoeker gaat van de onderstelling uit, dat in elke grovedennenopstand een stochastische betrekking bestaat tussen de spilinhoud en de 2,2de macht van de diameter op borsthoogte. Met deze betrekking zijn 24 standaardtabellen opgesteld. De gemiddelde kwadratische diameter en de gemiddelde hoogte bij die diameter bepalen, welke standaardtabel voor een bepaalde opstand het best kan worden gebruikt.

A. S.